

La Guardiola

Cabrera de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Per sobre de Ca l'Arnau
Alçada: 100

Coordenades:

Latitud: 41.52742
Longitud: 2.39078
UTM Est (X): 449174
UTM Nord (Y): 4597488

Classificació

Número de fitxa 08029 - 90
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Ibèric Romà Medieval
Segle IIaC-XIdC
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Restes colgades
Protecció Legal
Observacions protecció: POUM-91
Número inventari CCAA 829
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris
Autoria de la fitxa Marc Guàrdia i Llorens
Data de registre de la fitxa: dt., 16/08/2016 - 02:00

Descripció

Conjunt de restes que es poden associar a un únic establiment d'època republicana, troballes que cal relacionar les unes amb les altres, això és, els jaciments del Carrer Agustí Vendrell, 2, Can Benet, Ca l'Espanyó, Cal Mateu, Ca l'Arnau i Can Masriera, llocs situats a banda i banda de la Riera.

Jaciment documentat per X. Barral (1978) arrel de la troballa d'un fragment de paviment d'opus signinum incrustat de tesselles blanques formant un semicercle. La resta d'aquest paviment estava cobert per construccions modernes. Aquest paviment aparegué aproximadament a 1 metre de fondària, juntament amb parets que delimitaven l'habitació per tres bandes i amb materials romans. Les parets corrien en direcció nord-oest / sud-est i nord-est / sud-oest. D'aquest lloc fins la Riera de Cabrera hi havia un empedrat, potser pertanyent al conjunt.

Per a la localització exacta del lloc on es trobà el mosaic, durant la realització de la Carta Arqueològica del Maresme l'any 1987, fou necessari parlar amb Mn. Raimon Canalies, rector de la Parròquia de Cabrera de Mar, qui fou el descobridor i efectuà el salvament del mosaic. El mosaic es localitzà a la cantonada del carrer Girona, 12, en una torrentera pavimentada, just on hi ha un pal de telèfons. El fragment de signinum recuperat es conserva enterrat al jardí del darrera de l'Església Parroquial de Cabrera de Mar.

Una altra paret es va trobar l'any 1999 en fer-se una rasa del gas, prop dels horts de Ca l'Avelino.

L'any 2004 es va realitzar una intervenció arqueològica preventiva a la urbanització La Guardiola amb motiu de la construcció de quatre vivendes unifamiliars. Concretament, a la parcel·la número 5 de la Riera de Cabrera. Als treballs del 2004 es documentaren diverses estructures muràries i estrats arqueològics, alhora que van permetre fer la delimitació del jaciment. En total, es van localitzar 8 murs i una pedra quadrangular, que podria correspondre a un basament. Els murs estaven bastits amb la tècnica de la pedra lligada amb fang; des de grans blocs granítics fins a pedres mitjanes i petites per regularitzar els paraments. Els panys conservats variaven entre 1 i 3 metres, amb amplada d'uns 50 centímetres i alçades entre 30 i 60 centímetres.

Es va poder constatar la superposició de murs, situats al mateix nivell o adossats i, com a mínim, amb restes de dos nivells de circulació i/o pavimentació, en diferents àmbits.

La primera fase constructiva sembla haver estat amortitzada a mitjans del segle II aC. La segona fase d'edificacions es situaria entre el darrer quart del segle II aC i el canvi de segle; sent amortitzada a finals del segle I aC. Al desembre de 2005 es va produir el reblliment definitiu de les estructures excavades, tot respectant la divisió dels cinc sectors que es van fer a l'excavació. Els panys de mur van ser protegits amb geotèxtil i coberts amb terra.

El maig de 2006 es van fer excavacions arqueològiques al carrer Barcelona, motivades per la instal·lació de nous serveis de clavegueram, de recollida d'aigües pluvials i de conduccions de gas on s'ha evidenciat, que el traçat dels jaciments antics no es corresponen amb la urbanització moderna del sol i, per tant, que el jaciment de Ca l'Arnau té continuïtat al nord pel sector de La Guardiola; així com s'estén al sud per Can Benet. Les troballes consisteixen en habitacions i magatzems pertanyents a dos moments cronològics: entre el segle II aC. i el segle I aC. Les estructures es van protegir amb una tela especial i cobertes amb sauló i al damunt s'instal·laren els serveis sense destruir cap resta.

Observacions:

(Continuació descripció): Els jaciments coneguts amb els noms de carrer Barcelona i Carrer Girona, en realitat són expedients d'intervenció arqueològica que corresponen al jaciment de La Guardiola.

Durant el mes de gener de 2007 es dugué a terme una intervenció arqueològica preventiva en l'immoble situat en el número 6 del carrer Girona del municipi de Cabrera de Mar. La intervenció vingué motivada pel projecte de reforma en l'habitatge unifamiliar existent.

Les tasques realitzades consistiren en el control dels rebaixos (30 cm.) necessaris per a la col·locació d'una planxa de formigó prevista per al nou habitatge.

En el transcurs dels rebaixos es detectaren quatre estructures negatives tipus sitja, algunes parcialment destruïdes per la construcció dels fonaments de l'anterior habitatge. A part de les estructures negatives també es localitzà un fragment de mur pertanyent a algun hàbitat relacionat amb les sitges, i un estrat situat en tota la banda est de la finca, d'un color més fosc amb carbons i abundant material arqueològic.

Les restes arqueològiques documentades permeten establir dos moments d'ocupació de l'espai en el temps; en primer lloc, existí un hàbitat corresponent al segle I aC, que s'identifica en dues de les sitges i l'abundant material recollit en la part est de la parcel·la, relacionat amb el mur.

En segon lloc, les altres dues sitges estan apareixen amortitzades amb materials d'època altmedieval, entre els que es reconeixen ceràmiques comunes altmedievales de cuina oxidades i reduïdes (segles VIII - IX) i ceràmiques comunes altmedievales espatulades oxidades (segles IX - XI).

Amb data de gener de 2007 a la parcel·la situada al carrer Girona núm. 4, dins el terme municipal de Cabrera de Mar, es va dur a terme una intervenció arqueològica dins aquest immoble, consistent en la comprovació de la existència o inexistència de possibles restes arqueològiques dins la parcel·la esmentada.

La intervenció va consistir en realitzar un control arqueològic en 9 sondejos efectuats per tal de col·locar les fonamentacions de 9 pilars. Amb el control arqueològic dels sondejos efectuats al núm. 4 de carrer Girona es pogueren localitzar estructures corresponents a un hàbitat d'època iberoromana, un retall, el mateix que es va documentar a l'immoble adjunt del núm. 6 del mateix carrer.

Bibliografia

- BARRAL, X.. Les mosaïques romaines et médiévales de la regio Laietana (Barcelona et ses environs). Barcelona: Universitat de Barcelona, 1978. (Publicaciones Eventuales; 29).
- BONAMUSA, J.. "Advocacions de les nostres esglèsies com a element d'estudi dels orígens de Cabrera de Mar". Quaderns de Prehistòria i Arqueologia de Mataró i el Maresme.. 7, p.188-190. Programa de la Festa Major de Cabrera de Mar..
- DDAA. "Cabrera de Mar i la seva albada històrica a la llum de les troballes arqueològiques de Can Modolell". Quaderns de Prehistòria y Arqueologia del Maresme. 3, p.55-56.
- ESTRADA, J.. Vías i poblamiento romanos en el territorio del área metropolitana de Barcelona. Barcelona: Comisión provincial de urbanismo de Barcelona, 1969. Quaderns d'ús intern, núm. 27.
- PREVOSTI, M.. Cronologia i poblament a l'àrea rural d'Iluro. Mataró: Rafael Dalmau, 1981. Premi Iluro 1980.
- RIBAS, M.. El Maresme en els primers segles del cristianisme. 1. Barcelona: Rafael Dalmau, 1976. (Caixa d'Estalvis Laietana; 24), p.25.
- RIBAS, M.. El poblament d'Iluro. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1952. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 12), p.96.